

Overleg BO platform Economie
Datum 16 juni 2023
Locatie MRA Bureau
Notulist Jonne Groote, Platform Economie, 06-83348383, j.groote@amsterdam.nl

Aanwezigen **Sofyan Mbarki** (Voorzitter - Amsterdam), **Ilse Zaal** (Provincie Noord-Holland) **Jan-Nico Appelman** (Provincie Flevoland), **Jeroen Verwoort** (Ijmond - digitaal), **Marja Ruigrok** (Amstelland-Meerlanden), **Adam Elzakalai** (Amstelland-Meerlanden), **Robbert Berkhout** (Zuid-Kennemerland - digitaal), **Stephanie Onclin** (Zaanstreek-Waterland), **Angelique Bootsman** (Zaanstreek-Waterland), **Dennis Grimberen** (Almere-Lelystad), **Arno Scheepers** (Gooi en Vechtstreek), **Nina Tellegen** (Amsterdam Economic Board)

Ondersteuning **Martin Bekker** (MRA directie), **Jonne Groote** (MRA directie), **Frank Andriessen** (MRA directie – digitaal)

Gasten **Haydée op 't Veld** (MRA Bedrijventerreinenstrategie), **Saskia Vogelaar** (Birch), **Erdem Bagir** (Birch)

Afwezig -

1. **Opening/mededelingen**

Gedeputeerde Zaal doet een oproep aan alle gemeenten om de vestiging van Datacenters in de eigen gemeente goed in de gaten te blijven houden. De provincie Noord-Holland heeft bepaald dat datacenters alleen in de gemeenten Amsterdam, Haarlemmermeer en Hollands Kroon gevestigd mogen worden. Dit naar aanleiding van een vergunningsverlening in de gemeente Uithoorn voor een lokaal datacenter.

Wethouder Ruigrok meldt dat zij aanwezig was bij het BOL namens de Vervoerregio en geeft hiervan een korte terugkoppeling. Gedeputeerde Jan de Reus heeft namens de provincie Flevoland een groeiagenda aangeboden aan minister Adriaanse. En wethouder Ruigrok heeft tevens met de minister gesproken om een werkbezoek te organiseren aan SADC.

Gedeputeerde Appelman benoemt de groeiagenda voor Almere. Een breed gedragen ruimtelijke agenda op de oostflank van de MRA.

Nina Tellegen meldt dat zij langer bij de Amsterdam Economic Board blijft dan haar oorspronkelijk geplande vertrek per 1 oktober. Ze blijft tot haar opvolger voldoende is ingewerkt en vertrekt uiterlijk in december bij de Board.

2. Verslag BO (bijlage 2)

Het BO heeft het verslag vastgesteld.

3. Bedrijventerreinenstrategie (bijlagen 3a, 3b)

In de NOVEX MRA is afgesproken om te komen tot een regionale bedrijventerreinenstrategie MRA, want "Voor het bouwen van complete steden en hun economische ontwikkeling is het van belang dat we voldoende ruimte hebben voor de bedrijven ...". Het BO platform Economie heeft vervolgens ingestemd met de contouren voor de bedrijventerreinenstrategie MRA, de startnotitie en de conclusies van de beleidsarme vraagramingen Plabeka.

In zowel het Programmteam Plabeka als het AO Economie is ervoor gepleit om de redeneerlijn door te vertalen in scherpe keuzes en deze aan het BO voor te leggen. In bijgaande oplegnotitie (bijlage 3a) wordt een aantal voorstellen gedaan, waarbij ook de afwegingen en consequenties worden aangegeven. Vertrekpunt bij de voorgestelde keuzes is het al eerder vastgestelde dreigende tekort aan bedrijventerreinen. Deze tekorten zijn enerzijds het gevolg van transformatie van bestaande locaties naar (gedeeltelijk) andere functies en anderzijds de verwachte economische dynamiek. De voorliggende keuzes richten zich vooral op de bestaande voorraad en zijn onderling sterk verknoot. Daarom is het goed deze keuzes ook in hun samenhang te beschouwen, want alleen een combinatie van voorgestelde maatregelen/acties lijkt een substantiële oplossing te kunnen brengen voor de voorziene tekorten. In de vervolgstap worden de keuzes doorvertaald in een Uitvoeringsprogramma, dat na de zomer gereed zou moeten zijn.

Aan het BO wordt gevraagd om:

- a) **In te stemmen met de in bijlage 3a voorgestelde afspraken en hierbij heel nadrukkelijk de keuzes in tabel te betrekken.**

Het BO is zeer tevreden met het stuk dat voorligt. De sterke punten uit het stuk zijn volgens het BO onder andere de focus op brede welvaart en niet uitsluitend economische groei. Daarnaast is het goed dat er aandacht wordt geschonken aan bedrijven in de hoogste milieucategorieën, deze moeten beschermd worden omdat ze niet makkelijk verplaatsbaar zijn. Ook is het goed dat er nu een stuk ligt waarin de economische belangen in de MRA concreet tot uitdrukking komen. Wel wordt de oproep gedaan te blijven kijken naar nieuwe bedrijventerreinen en dit aspect niet uit het oog te verliezen. In de uitvoering is voldoende afstemming op deelregionaal niveau van belang.

Voor wat betreft de redeneerlijnen merkt Almere-Lelystad op dat bestuurlijke keuze 'M' bij principe 6 voor hen bezwaarlijk is. Met name de afhankelijkheid van de eerste vijf redeneerlijnen kan zorgen voor vertraging en resulteren in een onverantwoorde rem op het uitgeven van nieuwe kavels. Het voorstel is om deze afhankelijkheid los te laten en dit tekstueel aan te passen in het stuk. Het BO stemt in met dit voorstel en benoemt dat maatwerk per deelregio gewenst is.

Het BO roept op om ook de verbinding met de landelijke overheid te zoeken in verband met de toekomstvastheid van de bestaande voorraad bedrijventerreinen, dit wordt op dit moment nog niet genoemd in het stuk. Martin Bekker laat weten dat er ambtelijk al contact is met het ministerie van EZK over dit thema. Vanuit de provincie Noord-Holland wordt onder andere via het GRIP-traject de oproep aan het Rijk gedaan om zich hier mee bezig te houden.

Zaanstreek-Waterland vraagt zich af of er voorbeelden zijn om bestaande bedrijventerreinen beter te beschermen. Provincie Noord-Holland noemt PHB (Projectbureau Herstructurering Bedrijventerreinen) als goed voorbeeld om de herstructurering op bedrijventerreinen te organiseren. Daarnaast zijn er verschillende subsidieregelingen beschikbaar zoals Hirb en Hirb+ van de provincie Noord-Holland. Daarnaast ziet het BO graag dat er een tekstuele aanpassing in het stuk wordt gedaan waarin wordt gesproken over een tekort aan bedrijventerreinen in plaats van een 'dreigend tekort'.

De IJmond geeft aan dat er voor wat betreft de natte bedrijventerreinen ook een groot tekort is en dat de opgaven ten aanzien van de energietransitie en verduurzaming veel ruimte zullen kosten. Daarom is het van belang om de juiste balans te vinden en zorgvuldig om te gaan met de ruimte, onder andere in het Noordzeekanaalgebied.

Het BO roept op om iets in het stuk op te nemen over mogelijke financiële ondersteuning voor bedrijven, zoals bijvoorbeeld het geval is bij woningafspraken die het Rijk maakt met regio's. Daarnaast doet het BO de suggestie om deze bedrijventerreinenstrategie te overhandigen aan de minister van EZK wanneer zij een werkbezoek brengt in de gemeente Haarlemmermeer.

Het BO stemt in met de voorgestelde afspraken met hierbij de volgende opmerkingen:

- *Bij bestuurlijke keuze 'M' bij principe 6 vervalt de afhankelijkheid van de voorgaande vijf redeneerlijnen. De tekst wordt aangepast.*
- *De suggestie om multifunctioneel ruimtegebruik toe te voegen.*
- *De suggestie om te spreken over een tekort, i.p.v. een 'dreigend tekort'.*
- *De suggestie om iets in het stuk op te nemen over mogelijke financiële ondersteuning voor bedrijven vanuit het Rijk.*
- *De suggestie om deze bedrijventerreinenstrategie aan de minister van EZK te overhandigen tijdens haar werkbezoek.*

4. Ruimtelijk-economische strategie (bijlage 4)

Bijgevoegd het Plan van Aanpak om verdere invulling te geven aan de ruimtelijk-economische strategie op basis van de deelregionale profielen. Deze Strategie zal bij de verdere uitwerking zeker raakvlakken hebben met de Bedrijventerreinenstrategie. Via het traject van de meerkernige metropool in het kader van NOVEX-MRA zullen deze verschillende lijnen uiteindelijk samengebracht moeten worden.

Inmiddels is er een ambtelijke kopgroep geformeerd, die in samenspraak met de ambtelijk trekker (vanuit de MRA directie) en externe ondersteuner de in het PvA genoemde acties gaat uitvoeren. In de praktijk betekent dit vooral – gebruikmakend van de beschikbare onderzoeken als belangrijke bouwstenen, aangevuld met deelregionale onderzoeken en beleidskaders - het samen met de deelregio's verder concretiseren van de deelregionale profielen.

Aan het BO wordt gevraagd om:

- a) in te stemmen met het Plan van Aanpak
- b) in te stemmen met het beschikbaar stellen van € 75.000 voor 2023 en € 75.000 voor 2024 ten behoeve van opstellen van de strategie en uitvoeringsprogramma

Het BO benadrukt dat het goed is dat de verbinding wordt gezocht tussen dit traject en de bedrijventerreinenstrategie en de transitieversneller.

In de ambtelijke kopgroep zijn alle deelregio's vertegenwoordigd behalve Amsterdam en de IJmond. Vanuit Amsterdam wordt nog gekeken of er iemand zal deelnemen in de kopgroep of dat er op een andere wijze input zal worden geleverd voor dit traject. De IJmond benadrukt dat zij in het NOVEX NZKG zitten en via die lijn actief betrokken blijven.

Daarnaast vraagt het BO zich af in hoeverre er een relatie is met NOVEX Schiphol ten aanzien van dit traject. Dit wordt nog uitgezocht door Martin Bekker.

Het BO stemt in met de beslispunten.

5. Pamflet Board-MRA (bijlage 5)

Het pamflet is een *call to action* waarbij overheden, bedrijfsleven, kennisinstellingen en sociaal maatschappelijke instelling worden opgeroepen om gezamenlijk in actie te komen. Daarbij staan twee denklijnen centraal:

- er spelen ontwikkelingen (en er komen ontwikkelingen op ons af) die vragen om transities of systeemdoorbraken, waar we veel meer moeten denken in doen wat nodig is in plaats van doen wat kan
- Als we die transities of systeemdoorbraken willen realiseren, dan moeten we daarin gezamenlijk optrekken met de quadruple helix partners als we effectief willen zijn

Om tot deze *call to action* te komen wordt nu een 'reframing' traject uitgevoerd met 25 strategische en creatieve denkers met verschillende achtergronden.

Het pamflet zal straks één van de bouwstenen zijn voor de nieuwe MRA Agenda.

Aan het BO wordt gevraagd om

- a) Te reflecteren op het gepresenteerde pamflet***
- b) Met elkaar de essentie van het pamflet te bespreken en aan te geven welke onderdelen opgenomen zouden moeten worden in de nieuwe MRA Agenda***

Nina Tellegen geeft een presentatie over het reframing traject en het proces richting het opstellen van het pamflet. Waarbij de vraag centraal staat: wat is er nodig voor de metropool van morgen? Hierbij is nagedacht over mogelijke systeendoorbraken die nodig zijn voor de metropool van morgen.

Vanuit het BO wordt de vraag gesteld hoe het proces nu verder zal verlopen. Nina Tellegen ligt toe dat er op het moment van schrijven aan de tekst van het pamflet gewerkt wordt en dat deze dient als één van de bouwstenen voor de nieuwe MRA agenda.

Enkele reflecties vanuit het BO zijn:

- Het zou goed zijn om in het pamflet stil te staan bij de gevolgen van AI op de samenleving, niet alleen de voordelen maar ook de risico's die dit met zich meebrengt.*
- Het pamflet is ook een opdracht aan onszelf, willen we die doorbraken realiseren dan moeten we reflecteren op hoe wij ons werk doen en de vraag stellen of en hoe wij als MRA anders te werk kunnen gaan.*
- Vanuit de IJmond wordt is er nog wel de zorg geuit dat gemeenteraden bij dit traject mogelijk onvoldoende betrokken zijn geweest.*

6. Onderwijs&Arbeidsmarkt –korte presentatie (bijlage 6)

Het MRA Bestuur heeft gevraagd om meer inzicht in het functioneren van de arbeidsmarkt. Hiertoe wordt nu een onderzoek uitgevoerd door bureau BIRCH, dat een korte presentatie geeft over het beoogde proces en de eerste bevindingen. Bijgevoegd de offerte-uitvraag.

a) Het BO wordt gevraagd kennis te nemen van voorgesteld proces en eerste bevindingen onderzoek onderwijs-arbeidsmarkt

Saskia Vogelaar en Erdem Bagir, van bureau BIRCH, geven een presentatie over de huidige stand van zaken van dit onderzoek.

Het BO is tevreden dat dit onderzoek wordt uitgevoerd en ziet zeker de meerwaarde. Er wordt geconcludeerd dat er op deelregionaal niveau al veel gebeurt, dus dat het goed is dat dit onderzoek inzicht probeert te geven in waar er op MRA schaal nog meer gedaan kan worden voor wat betreft de arbeidsmarkt.

Het BO is het erover eens dat de arbeidsmarkt een bovenregionale aangelegenheid is en dat vanwege de huidige krapte op de arbeidsmarkt en opgaven zoals energietransitie en het streven naar brede welvaart er sprake is van urgentie.

Enkele reflecties vanuit het BO zijn:

- Denk goed na over de scope van het onderzoek. Er lopen al veel initiatieven, dus wat is onze taak als MRA en waar kunnen wij een rol spelen en waar niet.*
- Het is goed dat dit onderzoek met name vanuit de arbeidsmarkt redeneert en niet alleen vanuit het onderwijs.*

7. Verkenning Board-ROM (bijlage 7)

In opdracht van de directeur EZ van de gemeente Amsterdam, de directeur EZ van de provincie Noord Holland en de directeur van de MRA wordt – in goede samenspraak met de directies van ROM en Board – een verkenning uitgevoerd naar de mogelijkheden van een betere samenwerking tussen beide organisaties. Hiertoe moeten verschillende scenario's uitgewerkt worden. Dit moet resulteren in een plan voor de koers en implementatie van deze samenwerking.

Gelet op het opstellen van het nieuw werkplan van de Board 2024, doet de Board nu wel het verzoek aan het BO om nu de intentie uit te spreken om voor 2024 nog éénmaal een gelijke maximale bijdrage (€ 1,6 mln) als voorafgaande jaren vanuit de MRA beschikbaar te stellen. Op basis van de uitkomsten van genoemde verkenning naar samenwerking en het daar op gebaseerde werkplan 2024 van de Board zal in het eerstvolgende BO

(oktober) een definitief besluit genomen worden over de omvang van de MRA bijdrage aan de Board.

Aan het BO wordt gevraagd om:

- a) In te stemmen met verkenning naar samenwerkingsmogelijkheden en – vormen tussen ROM en Board**
- b) De intentie uit te spreken om voor het jaar 2024 een gelijke bijdrage (tot een maximum van 1,6 mln) als voorafgaande jaren beschikbaar te stellen. De definitieve toezegging van de MRA bijdrage 2024 aan de Board is voorzien in het BO van oktober 2023, mede op basis uitkomsten verkenning.**

Nina Tellegen geeft een toelichting. Er is nu een uitvraag gedaan bij enkele bureaus om de verkenning uit te voeren. De directeuren van de Amsterdam Economic Board en ROMinwest hebben onderling inmiddels goed contact over hoe de twee organisaties elkaar kunnen versterken en waar zij eventueel complementair zijn aan elkaar. De consultant zal dit verder analyseren in de verkenning.

Het BO merkt op dat er ook nog naar andere organisaties gekeken kan worden tijdens de verkenning, zoals Trade & Innovate. Nina Tellegen laat weten dat hier ook naar gekeken zal worden. Er wordt in de analyse gekeken voor welke vraagstukken je een grote coalitie nodig hebt.

Almere-Lelystad merkt op dat het belangrijk is dat Horizon Flevoland ook meegenomen moet worden in de verkenning, om aansluiting te houden bij het Flevolandse deel van de MRA. Het BO merkt daarnaast op dat een brede scope voor deze verkenning wenselijk is, zodat goed onderzocht wordt welke samenwerkingskansen er liggen in de MRA. Tenslotte wordt het advies meegegeven om de successen van ROMinwest en de Amsterdam Economic Board goed te blijven communiceren.

Het BO stemt in met de beslispunten.

8. Transitieversneller (bijlage 8a, 8b)

Bijgevoegd een verdere concretisering van de vorig jaar vastgestelde transitieversneller/investeringsagenda.

Aan het BO wordt gevraagd om:

- a) *te reageren op het concept document "Transitieversneller - investeringsagenda"*
- b) *in te stemmen met publicatie van het document op website MRA na verwerking opmerkingen BO en bespreking in gremia van AMEC board*
- c) *aan te geven op welke thema's we versnelling moeten realiseren binnen deze regio en wat daar als MRA samenwerking/overheden onze inzet bij zou moeten zijn*

Nina Tellegen geeft een toelichting.

Het BO stemt in met de beslispunten.

9. Mainstage (bijlage 9a, 9b)

De evenementensector wordt met grote uitdagingen geconfronteerd: tekorten aan personeel, de noodzaak tot verduurzaming van evenementen en het terugdringen van overlast (o.m. via betere spreiding). Om deze zaken op te pakken hebben toonaangevende bedrijven uit de sector het project Mainstage geïnitieerd. Voor dit project is een Regiodeal ad € 5 mln. voorlopig toegekend – de bedrijven hebben zich voor € 8 mln gecommiteerd. De komende maanden moet het plan verder geconcretiseerd worden en van een goede financiële onderbouwing worden voorzien om de Regiodeal definitief te maken. Ook het betrekken van geïnteresseerde MRA partners moet in deze aanjaagperiode verder vorm krijgen. Voor deze concretisering/aanjaagperiode wordt aan de MRA een eenmalige bijdrage van €100.000 gevraagd.

Aan het BO Economie wordt gevraagd om:

- a) *Kennis te nemen van het voorstel Mainstage*
- b) *In te stemmen met het beschikbaar stellen van een bijdrage ad € 100.000*

Martin Bekker geeft een toelichting. Mainstage heeft een eerste toezegging gekregen via de regiodeal. Dit moet nu verder uitgewerkt worden. Er zal aanhaking worden gezocht in alle deelregio's.

Provincie Noord-Holland verzoekt om ook aanhaking te zoeken met de provincies.

Het BO stemt in met het voorstel.

10. Circulaire Economie (bijlagen 10 a,b,c)

a. Voorstel circulaire gebiedsontwikkeling (bijlage 10a)

In het kader van het programma circulaire economie is één van de acties om onderzoek te doen naar de kansen/mogelijkheden om op bedrijventerreinen te komen tot het optimaal benutten van afval- en reststromen. Voorstel is nu te starten met analyses op drie bedrijventerreinen en de kennis en ervaringen te gaan benutten voor eventuele latere opschaling, waarbij ook samenwerking met het PHB is voorzien. De kosten zijn voorzien op € 15.000 en komen ten laste van het al eerder vastgestelde programma Circulaire Economie.

Ter kennisname

Het BO doet een oproep aan alle gemeenten om na te denken of zij bedrijventerreinen in de gemeenten hebben die mee willen doen aan de pilot.

Wethouder Onclin meldt dat het Captainsdinner over Circulair Textiel wordt georganiseerd in Zaanstad, in samenwerking met de Amsterdam Economic Board.

b. Voortgang Circulaire Textiel (bijlagen 10b)

In bijgevoegde notitie wordt de voortgang circulaire textiel weergegeven. Belangrijk hierbij is het voorstel om de focus nog scherper te stellen op de recycling van hoogwaardig textiel. Hier worden de grootste kansen gezien om met het bedrijfsleven afspraken te maken. Dit zou o.m. moeten gebeuren tijdens een 'captains dinner' waar bedrijven en regionale overheden elkaar zullen treffen. Doel is om voor het eind van het jaar een plan te hebben, waaruit duidelijk moet worden wat de inzet van het bedrijfsleven zal zijn.

Ter kennisname

c. Voortgang circulair inkopen (bijlage 10c)

Uit bijgevoegde rapportage blijkt dat – met enig voorbehoud – de doelstelling m.b.t. circulair inkopen door de MRA gemeenten en provincies in 2022 is gehaald.

Ter kennisname

Wethouder Berkhout meldt dat er op het gebied van circulair inkopen 19 gemeenten meedoen, dus nog niet alle gemeenten zijn aangehaakt. Daarnaast zit wethouder Berkhout samen met wethouder Gordon (Amstelveen) in het Transitieteam Duurzaamheid dat zich ten doel heeft gesteld de programma's uit het voormalig PHO Duurzaamheid goed te laten landen in de MRA platforms en er op toe te zien dat dat voldoende geborgd is.

11. Uitvraag verkenning "Groenste industriezone MRA" (bijlage 11)

Het MRA Bestuur heeft de ambitie uitgesproken om van de industrie in de MRA de groenste industriezone ter wereld te maken. Als het vertrekpunt is dat de producten die geproduceerd worden nodig zijn, dan kunnen we maar beter zorgen dat we die producten zo duurzaam mogelijk maken. Om in beeld te brengen wat we nu precies verstaan onder de groenste industriezone ter wereld en welke stappen nodig zijn om daar te komen is opdracht gegeven om een verkenning uit te voeren. Hierbij kan geput worden uit verschillende landelijke en internationale onderzoeken, die verder doorvertaald moeten worden naar de MRA. Bijgevoegd de uitvraag.

Ter kennisname

Rondvraag en sluiting

Zaanstreek-Waterland roept op om de transportbeperking stroom in MRA verband op te pakken vanwege de grote urgentie op dit dossier.

Amstelland-Meerlanden merkt op dat de positionering ten aanzien van de branding 'I Amsterdam' vanuit Amsterdam gewijzigd is. Ondernemers uit omliggende MRA gemeenten maken echter ook gebruik van deze merknaam en het is daarom onwenselijk om hier onmiddellijk mee te stoppen.

Amsterdam geeft aan dat er vanuit Amsterdam wordt gewerkt aan de doorontwikkeling van het imago dat past bij een nieuwe toekomstvisie. Maar dat er geen sprake is van het onmiddellijk stoppen met gebruik van de merknaam 'I Amsterdam'.

Almere-Lelystad doet een verzoek om het verslag van het BO op korte termijn te delen.

Nina Tellegen meldt dat de link naar het jaarverslag van de Amsterdam Economic Board zal worden gedeeld.

Gooi- en Vechtstreek roept op om het volgende BO te organiseren op het Media Park in Hilversum. Het BO stemt hier mee in.